

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 44. kalendářní týden, 30. říjen - 5. listopad 2022

ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 44, 30 – 5 November 2022

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/2022-WCP-0044.pdf>

Souhrn: ECDC Communicable Disease Threats Report (CDTR) je týdenní bulletin Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí o aktivních zdravotních hrozbách, který je určený pro epidemiology a zdravotnické pracovníky. Současné vydání pokrývá období od 30. října do 5. listopadu 2022.

Seznam onemocnění uvedených v této aktualizaci:

1. Chikungunya a horečka dengue – Více zemí (svět) – Monitorování globálních ohnisek
2. Covid-19 – mezinárodní situace (EU/EHP) – 2019 – 2022
3. Hepatitidy u dětí – Spojené království – 2022
4. Opičí neštovice – mezinárodní situace – 2022
5. West Nile virus – sezóna 2022
6. Ebola – způsobená typem Súdán viru Ebola – Uganda – 2022
7. Chřipka – mezinárodní situace – sezóna 2022/2023

1. Chikungunya a horečka dengue – monitorování globálních ohnisek

Onemocnění virem Chikungunya: K 27. říjnu 2022 bylo hlášeno 338 592 případů a 70 úmrtí. Většina případů byla hlášena z Brazílie (240 344), Indie (93 113), Guatemaly (1 435), Thajska (775) a Malajsie (662). Úmrtí byla hlášena z Brazílie (68), Keni (1) a Filipín (1). Od předchozího CDTR uveřejněného v 39. týdnu 2022 bylo hlášeno 34 937 nových případů a 10 nových úmrtí. Nejvíce nových případů hlásila Indie (23 715), Brazílie (10 661), Thajsko (211), Keňa (102) a Guatemala (75). Nová úmrtí byla hlášena z Brazílie (10). Poprvé v roce 2022 nahlásil případy Súdán (8).

V roce 2022 nebyly v Evropě hlášeny žádné autochtonní případy onemocnění virem chikungunya.

Dengue: K 27. říjnu 2022 bylo hlášeno 3 333 251 případů a 2 984 úmrtí. Většina případů byla hlášena z Brazílie (2 131 615), Vietnamu (224 771), Filipín (173 233), Indonésie (94 355) a Nikaragui (66 162). Většina úmrtí byla hlášena z Brazílie (898), Indonésie (853) a Filipín (508), Bangladéše (118) a Vietnamu (92). Od předchozího CDTR zveřejněného 39. týden 2022 přibylo 359 555 nových případů a 601 nových úmrtí. Nejvíce nových případů hlásila Brazílie (58 608), Filipíny (44 887), Pákistán (37 916), Vietnam (34 766) a Indie (32 653). Nejvíce úmrtí hlásí Filipíny (86), Pákistán (75), Brazílie (34), Indie (32) a Vietnam (20).

EU: k 27. říjnu 2022 bylo ve Francii hlášeno 65 autochtonních případů horečky dengue.

Hodnocení ECDC

Onemocnění virem Chikungunya a horečka dengue postihují lidi ve většině zemí tropů a subtropů. Občané EU/EHP cestující do postižených oblastí by se proto měli před komáry chránit. Pravděpodobnost dalšího přenosu onemocnění virem dengue a chikungunya v pevninské EU/EHP je spojena s importem viru cestovateli s virémií do oblastí s výskytem přenašečů/vektorů, tj. *Aedes albopictus*, kteří se vyskytují ve velké části Evropy. Aktuální pravděpodobnost výskytu lokálního přenosu viru chikungunya a viru dengue v pevninských zemích EU/EEA je vysoká, protože podmínky prostředí jsou příznivé pro aktivitu vektorů a replikaci virů. Dosud se všechna autochtonní ohniska onemocnění chikungunya a horečky dengue na pevninské EU/EHP vyskytla mezi červnem a listopadem. Výskyt devíti clusterů ve Francii, včetně clusteru s více než 30 případy, je neobvyklý. Do dnešního dne byly všechny clusterly horečky dengue v Evropě do 10 případů. Očekává se, že v nadcházejících týdnech budou zjištěny další případy. Vzhledem k vysokému počtu zahraničních turistů navštěvujících jižní Francii v létě a na začátku podzimu, lze mezi nimi očekávat další případy. Do dnešního dne však žádná jiná země EU nehlásila případy související s těmito clusterly. Cestovatelé vracející se z oblastí, kde dochází k přenosu horečky dengue (z Francie a jakákoli jiné země) by měli být poučeni, aby vyhledali lékařskou péči, pokud se u nich rozvinou symptomy odpovídající horečce dengue, zejména pokud se vrátí do oblastí, kde se vyskytuje komár *Ae. albopictus*, aby se tak snížilo riziko, že se virus zanesou do této místní populace komárů.

2. Covid-19 – mezinárodní situace (EU/EHP) – 2019 – 2022

Shrnutí:

Na konci 43. týdne 2022 (týden končící 30. října) byl zaznamenán pokračující pozvolna klesající trend v počtu případů a úmrtí na covid-19 v zemích EU/EHP. Také ukazatele obsazenosti nemocnice a JIP zůstaly ve srovnání s předchozím týdnem stabilní. Proočkovanost cílových skupin druhou posilovací dávkou zůstává nízká.

Další novinky:

Dne 2. listopadu 2022 zveřejnila Agentura veřejného zdraví Švédska (Folkhälsomyndigheten) tiskovou zprávu, ve které doporučuje okamžitě přerušit použití proteinové vakcíny Nuvaxovid (Novavax) pro osoby ve věku 30 let a mladší. Podle tiskové zprávy bylo toto doporučení učiněno jako preventivní opatření na základě údajů z Austrálie, které naznačují zvýšené riziko myokarditidy a perikarditidy v souvislosti s vakcínou Nuvaxovid, zejména u mladších lidí. Agentura říká, že toto doporučení přehodnotí, až budou k dispozici další údaje z probíhajících studií. Lidé, kteří byli nedávno očkovaní přípravkem Nuvaxovid, se nemusí obávat, protože riziko vzniku těchto nežádoucích účinků účinky je minimální.

Týdenní aktualizace o variantách viru SARS-CoV-2:

Od poslední aktualizace dne 27. října 2022 do 3. listopadu 2022 nebyly v ECDC provedeny žádné změny v klasifikaci variant. Informace o výskytu variant viru SARS-CoV-2:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

3. Hepatitidy u dětí – Spojené království – 2022

Aktualizace:

Od posledního surveillance bulletinu vydaného dne 29. září 2022 bylo do TESSy nahlášeno 8 nových případů.

K 27. říjnu 2022 bylo ve 22 zemích hlášeno 563 případů akutní hepatitidy neznámé etiologie z následujících států: Rakousko (6), Belgie (14), Bulharsko (1), Kypr (2), Dánsko (8), Finsko (1), Francie (10), Řecko (20), Irsko (29), Izrael (5), Itálie (47), Lotyšsko (1), Lucembursko (1), Nizozemsko (16), Norsko (6), Polsko (22), Portugalsko (26), Moldavská republika (1), Srbsko (1), Španělsko (54), Švédsko (12) a Spojené království (280).

V evropském regionu bylo s touto nemocí spojeno sedm úmrtí.

I když počet případů v posledních týdnech může ovlivnit zpoždění hlášení, počet případů od 18. týdne se neustále snižuje.

Podrobné shrnutí a analýzu údajů hlášených TESSy lze nalézt v Joint ECDC-WHO Regional Office for Europe Surveillance Bulletin <https://cdn.ecdc.europa.eu/novhep-surveillance/>

Hodnocení ECDC:

Infekce virem AAV2 (Adeno-associated virus 2) a adenoviry byly detekovány u velkého počtu případů hepatitid neznámé etiologie. Podle současné hypotézy týkající se AAV2 a adenovirů, jsou AAV2 a adenovirus pravděpodobně imunologickým kofaktorem/spouštěčem závažné infekce nebo imunitně zprostředkovaného poškození jater. Nárůst případů, který byl pozorován v dubnu a na začátku května zejména v nejmladší věkové skupině, může být ovlivněn nedostatečnou expozicí patogenům a zvýšením vnímavosti k infekci v důsledku opatření přijatých k omezení pandemie covid-19. Důkazy o přenosu hepatitidy neznámé etiologie člověka na člověka zůstávají nejasné. Případy v EU/EHP jsou sporadické a mají jednoznačně klesající tendenci. Zatímco riziko dalšího šíření nelze přesně posoudit, zdá se, že případů ubývá. Plánuje se provedení studie případů a kontrol, která by měla poskytnout víc informací o etiologických faktorech těchto případů.

4. Opičí neštovice – mezinárodní situace – 2022

Přehled:

Dne 1. listopadu 2022 zveřejnila Světová zdravotnická organizace (WHO) po třetím zasedání (dne 20. října 2022) Emergency Committee Mezinárodního zdravotnického řádu (2005) (IHR) revidovaná dočasná doporučení (Temporary Recommendations). Výbor sdělil generálnímu řediteli WHO, že epidemie opičích neštovic nadále splňuje kritéria zahrnutá v Public Health Emergency of International Concern (stav ohrožení veřejného zdraví mezinárodního zájmu, PHEIC) stanovená článkem 1 IHR.

Souhrn

Od začátku epidemie opičích neštovic do 25. října 2022 bylo v EU/EHP hlášeno 20 675 potvrzených případů opičích neštovic (MPX) z 29 zemí: Španělsko (7 317), Francie (4 084), Německo (3 662), Nizozemsko (1 235), Portugalsko (932), Itálie (890), Belgie (785), Rakousko (323), Švédsko (209), Irsko (206), Polsko (206), Dánsko (191), Norsko (92), Řecko (84), Maďarsko (80), Česko (70), Lucembursko (55), Slovinsko (47), Rumunsko (42), Finsko (40), Malta (33), Chorvatsko (29), Island (16), Slovensko (14), Estonsko (11), Bulharsko (6), Lotyšsko (6), Kypr (5) a Litva (5).

Úmrtí byla hlášena ze Španělska (2), Belgie (1) a Česka (1).

Od vypuknutí epidemie opičích neštovic do 25. října 2022 hlásily potvrzené případy opičích neštovic následující země západního Balkánu: Srbsko (40), Bosna a Hercegovina (9) a Černá Hora (2). Navíc bylo hlášeno 12 případů z Turecka.

5. West Nile virus. Západonilská horečka – sezóna 2022

Přehled:

Od aktualizace z minulého týdne do 2. 11. 2022 bylo na území EU/EHP hlášeno 12 lidských případů infekce virem západonilské horečky (WNV), všechny z Itálie; úmrtí související s infekcemi WNV hlášena nebyla.

Od začátku sezóny 2022 do 2. listopadu 2022 hlásí EU/EHP 961 případů infekce WNV u lidí z těchto zemí: Itálie (585), Řecko (283), Rumunsko (46), Maďarsko (14), Německo (9), Chorvatsko (8), Rakousko (6), Španělsko (5), Francie (4) a Slovensko (1). Země EU/EHP hlásily 72 úmrtí z těchto zemí: Itálie (37), Řecko (30) a Rumunsko (5).

Země sousedící s EU hlásily 226 případů infekce WNV u lidí, všechny ze Srbska (226), a 12 úmrtí také ze Srbska.

Během aktuální sezóny byly ve sledovaných zemích u lidí případy infekce WNV hlášeny ze 107 různých regionů NUTS 3 nebo GAUL 1, z nichž následující regiony nahlásily případy lidských případů infekce WNV vůbec poprvé: Bouches-du-Rhône ve Francii, Harz, Vogtlandkreis a Salzlandkreis v Německu, Pistoia, Lucca, Monza e della Brianza, Biella, Cagliari a Catania v Itálii, Brasov v Rumunsku, Moravicki v Srbsku a Tarragona a Córdoba ve Španělsku.

Od začátku 2022 bylo hlášeno ze zemí EU/EHP 87 ohnisek WNV u koní a 284 ohnisek mezi ptáky. Ohniska u koní byly hlášeny z Itálie (41) a Německa (15), Chorvatska (8), Řecka (7), Španělska (6), Francie (5), Maďarska (3), Rakouska (1) a Portugalska (1). Ohniska mezi ptáky byly hlášeny z Itálie (228), Německa (48), Španělska (4), Chorvatska (2), Rakouska (1) a Maďarska (1).

Další informace na stránkách ECDC:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nile-fever/surveillance-and-disease-data/disease-data-ecdc>

Hodnocení rizika:

Během současného období přenosu byly hlášeny případy západonilské horečky u lidí ze zemí, které hlásily infekce WNV v předchozích letech. Dvě země EU a jedna země sousedící s EU hlásily v letošním roce relativně vysoký počet případů infekce WNV u lidí. V této fázi sezóny je počet případů v Itálii a Řecku srovnatelný s těmi, které byly pozorovány v roce 2018 (rok, kdy byla epidemie s nejvyššími počty případů). Počet případů v Srbsku je v této fázi sezóny 2018 nižší, ale vyšší než v jiných letech během poslední dekády v této fázi sezóny. V souladu se směrnicí Komise 2014/110/EU by u dárců krve mělo být dárcovství odloženo 28 dní po opuštění rizikové oblasti s místním šířením infekce WNV, pokud není k dispozici individuální test na nukleové kyseliny WNV s negativním výsledkem.

6. Ebola – (Ebolavirus Súdán) – Uganda – 2022

Přehled:

Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) bylo ke 2. listopadu 2022 potvrzeno 131 případů onemocnění virem Ebola (EVD), včetně 48 úmrtí (smrtnost 37 %). Kromě toho je mezi pravděpodobnými případy 21 úmrtí u jedinců, kteří zemřeli před odebráním vzorku. Ke 2. listopadu 2022 se uzdravilo 54 osob. Nejméně 18 zdravotníků se nakazilo a šest z nich zemřelo. Média hlásí další úmrtí dne 3. listopadu 2022.

V současnosti je touto epidemií postiženo sedm ugandských okresů: Bunyangabu, Kagadi, Kampala, Kassanda, Kyegegwa, Mubende a Wakiso. V okrese Bunyangabu a Kagadi nezaznamenali od 20. září 2022 žádné případy. Přestože údaje nejsou úplné, zdá se, že většina nových případů je epidemiologicky spojena se známými případy.

Dne 31. října 2022 vydaly belgické úřady cestovní doporučení, které nedoporučuje cestování do hlavního města v Kampale a dalších postižených oblastech v Ugandě, pokud to není nezbytné.

Další informace jsou dostupné v RRA [Rapid Risk Assessment: Risk of Sudan virus to EU/EEA citizens considered very low \(europa.eu\)](https://ecdc.europa.eu/en/rapid-risk-assessment/risk-of-sudan-virus-to-eu-eea-citizens-considered-very-low)

http://www.szu.cz/uploads/Epidemiologie/EBOLA/RRA_ECDC_Ebola_11_2022.pdf

7. Chřipka – mezinárodní situace – sezóna 2022/2023

43. týden 2022 (24. října – 30. října 2022):

Kazachstán, Malta a Portugalsko hlásily zvýšenou aktivitu a/nebo vysokou intenzitu chřipky.

Procento všech sentinelových vzorků primární péče od pacientů s příznaky ILI nebo ARI, kteří byli pozitivně testováni na chřipkový virus, se zvýšilo na 8 % ze 7 % v předchozím týdnu, což je pod prahem epidemie stanoveným na 10 %.

Německo, Kazachstán, Kyrgyzstán a Španělsko hlásily aktivitu sezónní chřipky nad 10 % pozitivních vzorků odebraných v primární péči v sentinelové surveillanci.

Ve všech monitorovacích systémech byly detekovány viry chřipky typu A i typu B; chřipka A(H3) byla dominantní v sentinelovém a nesentinelovém sledování.

U hospitalizovaných případů s potvrzenou infekcí virem chřipky hlášených z jednotek intenzivní péče by detekován 1x virus typu A, na ostatních oddělení 41x virus typu A a 1x virus typu B, v rámci surveillancie SARI byly zachyceno 56x viry typu B a 5x viry typu A.

Hodnocení ECDC:

V evropském regionu WHO jako celku byla aktivita chřipky na mezisezónní úrovni se známkami pomalu rostoucí aktivity. Celkově viry chřipky A(H3) dominovaly v systémech surveillancie, přičemž většina testovaných případů SARI byly viry typu B. V současné době dvě evropské země, Německo, Španělsko, mají aktivitu sezónní chřipky nad 10 % pozitivivity, přičemž dominantním virem je A(H3).

Akce: ECDC a WHO monitorují aktivitu chřipky v evropském regionu WHO. Údaje jsou k dispozici na webu Flu News Europe.